

سیدمصطفی هاشمی طبای:

طرح سوال از پزشکيان سياسی است

اقدام مجلس فرصتی برای بیان واقعیت‌ها توسط رئیس دولت است

یک فعال سیاسی در خصوص طرح سوال از رئیس‌جمهور اظهار داشت: من با طرح سؤال یا حتی استیضاح رئیس‌جمهور کاملاً موافقم. هیچ اشکالی ندارد؛ به این شرط که رئیس‌جمهور تمام مسائل را صریح و شفاف بیان کند و چیزی را در دل خود پنهان نکند. آنچه را که واقعاً اوضاع کشور می‌داند، باید بگوید. خبرآنلاین نوشت: سیدمصطفی هاشمی طبای گفت: نمی‌شود از رئیس‌جمهور سؤال شود و پاسخ ناقص داده شود. متأسفانه پرسش‌ها به‌گونه‌ای مطرح می‌شود که مسئولان، به دلیل حرمت نظام یا ملاحظات دیگر، پاسخ کامل نمی‌دهند و پاسخ‌های ناقص ارائه می‌کنند. این پاسخ‌های ناقص موجب ایجاد شبهه می‌شود و این تصور را به وجود می‌آورد که سؤال‌کننده حق با اوست. به نظر من، آقای رئیس‌جمهور باید از طرح سؤال استقبال کند و واقعیات و حقایق را بیان کند. بیان ناقص مسائل باعث می‌شود سؤال بی‌پاسخ و ابتر بماند. من با طرح سؤال موافقم و آن را بدون اشکال می‌دانم. وی در خصوص صحبت‌های پزشکيان از مسائل و مشکلات افزود: ایشان به ریشه مشکلات نمی‌پردازند. مسائلی که مطرح می‌شود، مواردی است که برای عموم مردم روشن و بدیهی است و بیان آنها هنر محسوب نمی‌شود. اینکه گفته شود آب یا یرق کم است، موضوعی است که همه از آن اطلاع دارند. این هادیهیات و واضحات است و نباید به آنها پاسخده کرد، بلکه باید به ریشه این مشکلات پرداخت. باید توضیح داده شود که چرا وضعیت آب و برق به این شکل درآمده است. وی ادامه داد: با این حال، مسئولان ما دو ز جهت از بیان ریشه مشکلات خودداری می‌کنند؛ نخست آنکه نگران از دست دادن محبوبیت خود در میان مردم هستند، در حالی‌که اگر حقیقت را بیان کنند،

محبوبیت آنها افزایش خواهد یافت. دوم آنکه برای جلوگیری از اهانت احتمالی به مقامات بالادستی یا شو‌رها و برای آنکه مسئولیت متوجه آنها نشود، مسائل را به صورت شفاف مطرح نمی‌کنند. سیاست‌هایی که در طول سال‌های مختلف به‌صورت کلی بیان شده، هیچ دردی را درمان نمی‌کند. باید به‌طور دقیق گفته شود که این وضعیت به چه دلایلی ایجاد شده و پاسخ‌ها نیز صریح و روشن باشد. بنابراین، پرسیدن سؤال از رئیس‌جمهور امر مطلوبی است، اما اگر پاسخ دقیق داده نشود، فایده‌ای نخواهد داشت. هاشمی طبای در خصوص ضرورت طرح سوال از رئیس‌جمهور شرایط حساس کنونی و اینکه شاید موجب ایجاد بحران شود، اظهارکرد: برخی افراد اساساً حاضر صرفاً به دنبال تحت فشار قرار دادن دیگران هستند و دغدغه‌ای نسبت به مسائل اساسی کشور ندارند. با این حال، اگر قرار است سؤالی مطرح شود، باید پاسخ‌ها بسیار دقیق، صریح و بی‌زبانی ساده ارائه شود. البته در عرصه سیاست، مسائل از طریق پرسش و پاسخ‌های نمایشی حل نمی‌شود، بلکه راه‌حل واقعی در اتاق‌های فکر شکل می‌گیرد.

همه چیز را می‌خواهیم!

هاشمی طبای اذعان کرد: زمانی‌که فضای غالب هیاهو و جنجال باشد، مجلس که وظیفه اصلی آن اندیشیدن و گفت‌وگو درباره مسائل کشور است، از کارکرد اصلی خود فاصله می‌گیرد. در مجلس انواع رفتارها مشاهده می‌شود؛ از داد و فریاد و شعاردادن گرفته تا پارچه‌نویسی، اما پرسش این است که تفکر جدی درباره مسائل کشور در کجا انجام می‌شود؟ وی در خصوص سیاسی بودن سوال از رئیس‌جمهور اظهار کرد: قطعاً سیاسی است. پرسش‌هایی مطرح می‌شود که پاسخ آنها از پیش روشن است. سؤالی که پاسخ آن مشخص است، اساساً نباید مطرح شود. این پرسش‌ها در حالی مطرح می‌شود که مرکز پژوهش‌های مجلس بارها در گزارش‌های خود به آنها پاسخ داده‌است. این سخن به این معنا نیست که عملکرد رئیس‌جمهور بدون ایراد است، بلکه مقصود این است که تیف سؤال‌کنندگان بی‌طرفانه نیست و هدف آنها بیشتر محکوم کردن دیگران است. این فعال سیاسی به خصوص اینکه طراحان استیضاح در کابینه دولت سهم دارند و با این حال به دنبال سوال از رئیس‌جمهور هستند، تصریح کرد: این افراد در نهایت می‌خواهند همه چیز را در اختیار داشته باشند. زمانی به فردی گفتم: شما که در انتخابات پیروز شده‌اید، اکنون باید آرامش داشته باشید. پاسخ داد: ما همه چیز را می‌خواهیم. منظور از «همه‌چیز» این است که تمام امور در اختیار خودشان باشد و همه چیز مطابق دیدگاه و عقیده آنها پیش برود. چنین تفکری که مبتنی بر توتالیتاریسم است، در نهایت با شکست مواجه می‌شود و همه چیز از دست خواهد رفت.

دوشنبه
۱۴۰۴ • ۱۰ • ۰۸
۰۸ رجب ۱۴۴۷ / ۲۹ دسامبر ۲۰۲۵

سال هشتم
شماره ۲۲۸۹

«آرمان ملی» مواجهه بودجه‌ای مجلس با دولت را بررسی می‌کند

فصل تقابل بهارستان با پاستور

◀ بودجه ۱۴۰۵ تصویب می‌شود؟



رئیس‌جمهور گفت: «نطق بودجه رؤسای‌جمهور یک نطق کاملاً کارشناسی و برابر داده‌ها و مبتنی بر فراز و فرود است». عبدالوحد فیاضی ادامه داد: «نطق بودجه، قرآن خواندن و تفسیر آیات شریفه قرآن نیست؛ تفسیر آیات و روایات کار علما است و به عبارتی کار آقای پزشکيان قبل از ریاست جمهوری است؛ افراد مسکین و زیر خط فقر را باید با لایحه درست بودجه دریابیم نه با آیات و روایات خواندن از پشت تریبون؛ آقای پزشکيان با همه ارادت و علاقه‌ای که به شخص شما دارم، آنچه که امروز اینجایان شد، کار شما نبوده است لذا راه را به انحراف نرویم». روح...! ایزد خواه، نماینده تهران دیگر نماینده‌ای بود که در مخالفت با لایحه بودجه بیان داشت: «لایحه بودجه ۱۴۰۵ برای تقویت نظام اقتصادی و اجتماعی کشور و مقاوم‌سازی اقتصاد ملی نوشته نشده و نمی‌تواند در شرایط کنونی به مقابله با فشارهای اقتصادی کمک کند. مجلس در صورت لزوم با رد کلیات لایحه، جمهوریّت و حل‌المسائل همیشگی نظام را به رخ خواهد کشید». حسین صمصامی عضو کمیسیون اقتصادی مجلس نیز با اشاره به احتمال رای منفی نمایندگان به لایحه بودجه اظهار کرد: «بودجه ۱۴۰۵ تورم را است و بنده نیز اثرات تورمی بودجه سال ۱۴۰۵ را خدمت نمایندگان عرض کردم؛ بالاخره اساسی‌ترین موضوع کشور معیشت است اگر نتوانیم کنترل تورم و معیشت را در بودجه لحاظ کنیم با شکست اقتصادی مواجه می‌شویم». محمدباقر قالیباف رئیس مجلس نیز در پایان با تأکید بر توجه به مسائل معیشتی مردم گفت: «دوستان توجه داشته باشند که معیشت مردم، موضوع افزایش ۲۰ درصد حقوق کارمندان و مسائل مربوط به کارکنان دولت از اهمیت بالایی برخوردار است، به‌ویژه با توجه به اینکه در سال‌های گذشته این فاصله‌ها جبران نشده است. انتظار می‌رود عزیزان ما در کمیسیون تلفیق به این موضوعات توجه ویژه داشته باشند». در کمیسیون تلفیق رای‌گیری درباره کلیات بودجه به سه‌شنبه خواهد افتاد و باید دید کمیسیون بودجه ۱۴۰۵ تأیید خواهد کرد یا دولت به سمت اصلاح بودجه خواهد رفت.

از منابع کشور در جاهایی هزینه می‌شود که اساساً نباید تخصیص یابد. در لایحه بودجه پیش‌رو، نزدیک به ۷۰ ردیف هزینه‌ای حذف شده و تعداد قابل توجهی از ردیف‌ها نیز ادغام شده‌اند. این اقدامات نتیجه تلاش‌های خود دولت است تا، تاحد امکان از افزایش هزینه‌های جاری جلوگیری شود. همان‌گونه که پیش‌تر نیز اعلام شد، افزایش بودجه دولت در این لایحه تنها حدود ۲ درصد است؛ در حالی‌که در سال‌های گذشته، رشد بودجه دولت گاه به ۲۰ تا ۴۰ درصد می‌رسید و بسیاری از این ارقام نیز واقعی نبود و صرفاً به تشدید تورم منجر می‌شد. مسعود پزشکيان با اشاره به رویکرد انقباضی دولت در هزینه‌های خود تصریح کرد: ما به خودمان فشار آوردیم تا جایی‌که ممکن است بودجه دولت افزایش پیدا نکند، اما از سوی دیگر، بر اساس اعتقاد راسخ عرض کردم، قرآن به ما، توصیه می‌کند که معیشت مردم، به‌ویژه محرومان و نیازمندان، دیده شود و مشکلات آنان حل گردد. وی با اشاره به مقاومت برخی صاحبان منافع در برابر اصلاحات ساختاری تصریح کرد: منافع برخی افراد آن قدر گسترده است که به محض نزدیک شدن به اصلاح آن‌ها، صدا‌های زیادی چه آگاهانه و چه ناآگاهانه بلند می‌شود و ادعای می‌کنند که این اقدامات به نابودی کشور منجر خواهد شد. در حالی‌که چنین نیست؛ ما کاری انجام می‌دهیم که بر اساس عدالت، امکانات کشور به همه مردم برسد و پس از آن بتوانیم گام‌های بعدی را در مسیر توسعه برداریم.

مجلس و بودجه دولت

روز گذشته بود که مجلس پذیرای رئیس‌جمهور بود تا از بودجه ارائه شده دفاع کند. اما پس از پایان صحبت‌های پزشکيان آنچه از نظرات نمایندگان برمی‌آمد مخالفت با صحبت‌های رئیس‌جمهور و غیرقانع‌کننده بودن سخنان پزشکيان بود. چه اینکه در همان صحن علنی بهارستان برخی نمایندگان علناً اعتراض خود را به پزشکيان رساندند. چنانکه نماینده مردم نور و محمودآباد خطاب به

«آرمان ملی» چالش‌های اقتصادی در حکمرانی‌ها را تحلیل می‌کند

توسعه پایدار در چرخه معیوب فقر

می‌شود. دولت برای مقابله با فشارهای اجتماعی، ناگزیر دست به سیاست‌های کوتاه‌مدت حمایتی می‌زند، اما این سیاست‌ها در نبود زیرساخت‌های تولیدی و اشتغال، رفاً صرفاً مصرفی هستند و منابع ملی را کاهش می‌دهند. نتیجه آن، رشد نقدینگی و تورم بیشتر است؛ توری‌که می‌خود دوباره فقر را تشدید می‌کند. به این ترتیب، فقر نه‌تجرب‌ضعیف‌توسعه‌است، بلکه مانعی فعال در برابر تحقق آن به شمار می‌آید. باید به این مورد اشاره کنیم که در جامعه‌ای که بخش بزرگی از مردم به زیر خط فقر سقوط کرده‌اند، ارزش‌های اجتماعی نیز دچار دگرگونی می‌شود. روابط انسانی بیشتر بر پایه رقابت برای بقا شکل می‌گیرد تا بر همکاری اجتماعی. چنین فضایی باعث تضعیف همستگی، افزایش جرم‌های اقتصادی و کاهش احساس مسئولیت جمعی می‌شود. وقتی سیاست‌های اقتصادی دولت نتوانند امنیت معیشتی را تضمین کنند، مردم نسبت به قانون و نظم سیاسی بی‌اعتماد می‌شوند و این بی‌اعتمادی، پایه‌های توسعه‌نهادی و فرهنگی را نیز تخریب می‌کند. فقر در ایران امروز از یک مسأله اقتصادی فراتر رفته و به معضل سیاسی—اجتماعی تبدیل شده است. افزایش لحظه‌ای قیمت ارز، تورم و افزایش فقر، پیامدهای خطراتکی برای معیشت و امنیت مردم خواهند داشت.

رابطه فقر و توسعه

از منظر نظریه‌های توسعه، فقر گسترده موجب شکل‌گیری چرخه‌ای معیوب

کشور به غرب» انتقاد کرده و ادامه داد: «جهان کنونی چندقطبی است و باید روابط منسجم با روسیه، چین و کشورهای منطقه در رابهرد ملی ایران جایگاه واقعی خود را بیابد.» وی با اشاره به وضعیت تورم، بیان می‌کند: «با وجود تحریم‌های کمتر نسبت به روسیه، تورم ایران چند برابر آن کشور است؛ بنابراین عامل اصلی تورم، نه تحریم، بلکه سیاست‌های صلط پولی، افزایش نقدینگی و وابستگی به نفت و شوک‌های ارزی است.» او در ادامه خطاب به دولت و رئیس‌جمهور به شکاف عمیق عدالت معیشتی اشاره کرد و گفت: «نرخ خط فقر برای خانوار سه نفره ۳۶ میلیون تومان است و با افزایش ۲۰ درصدی حقوق، بسیاری از کارمندان و نیروهای مسلح زیر خط فقر خواهند رفت؛ پدیده‌ای که پیامدهای امنیتی و اجتماعی به‌همراه دارد.» وی همچنین از بی‌عدالتی گسترده در استخدام‌های شرکتی انتقاد کرد، جایی‌که پیمانکاران بخش عمده‌ای از دستمزد نیروها را بدون خلق ارزش واقعی می‌بلعند و کرامت انسانی و عدالت شغلی را نقض می‌کنند. ابراهیم پور بحران کشاورزی و امنیت غذایی کشور را تهدید می‌داند و برای ثبات ملی دانست واز سیاست‌های اشتباه در واردات، قیمت‌گذاری دستوری و مهاجرت روستائیان خبر داد؛ مسائلی که اگر اصلاح نشوند، پیامدهای خطراتکی برای معیشت و امنیت مردم خواهند داشت.

دامنی نسبت به آینده اقتصادی خود روبه‌رو هستند. این اضطراب جمعی، پیامد سیاسی مهمی دارد: گسترش نارضایتی عمومی، کاهش اعتماد به سیاست‌گذاران و افزایش میل به مهاجرت یا کناره‌گیری از مشارکت سیاسی و اجتماعی. توسعه‌ای که بر عدالت اجتماعی و کنترل تورم مبتنی نباشد، هرگز نمی‌تواند به پایداری برسد. برای عبور از بحران کنونی، سیاست‌گذاری اقتصادی باید بر محور کاهش نابرابری، بازتوزیع عادلانه منابع، اصلاح نظام بانکی و تثبیت ارزش پول ملی قرار گیرد. بدون این اصلاحات ساختاری، فقر نه تنها باقی می‌ماند، بلکه به عامل تضعیف امنیت ملی، کاهش بهره‌وری و تداوم عقب‌ماندگی تبدیل خواهد شد. در این مورد به گفته‌های یکی از نماینده‌ها اشاره خواهیم کرد و همچنین رابطه فقر و توسعه را بررسی می‌کنیم.

فقر مانعی برای توسعه

با ادامه افزایش قیمت دلار «فرشاد ابراهیم‌پور»، نماینده ایزده و باغملک در مجلس شورای اسلامی، در نطق میان‌دستور تصویری از چندلایه بحران‌های اقتصادی، اجتماعی و ساختاری کشور رسم کرد که در صورت بی‌توجهی، می‌تواند توسعه ملی را متوقف و جامعه را دچار فروپاشی اجتماعی کند. او تأکید دارد که ریشه بحران‌ها صرفاً اقتصادی نیست، بلکه در حوزه‌هایی چون آموزش، بهداشت، نیروی انسانی و سیاست‌گذاری کلان نیز شکل گرفته‌اند. ابراهیم‌پور در بخش سیاست خارجی به «شرطی‌سازی

سیاست

تلنگر

علی مطهری:

دولت حق داشت اجرای طرح عفاف و حجاب را نپذیرد

بودجه آستان قدس و اوقاف باید شفاف شود

یک نماینده ادوار مجلس با بیان مهم‌ترین توصیه‌هایش به دولت چهاردهم و شخص رئیس‌جمهوری برای برون‌رفت از مشکلات فعلی، اظهار کرد: در امور اقتصادی به دولت توصیه می‌کنم بودجه نهاد‌های غیراجرایی مثل شورای نگهبان و مجمع تشخیص مصلحت نظام در لایحه سال ۱۴۰۵ کم‌شود. مثلاً شورای نگهبان در استان‌ها دفترهایی تأسیس کرده تا بر عملکرد نمایندگان فعلی و کسانی‌که احیاناً می‌خواهند کاندیدای مجلس شوند، نظارت کند؛ درحالی‌که تأسیس چنین دفترهایی نه ضروری، نه قانونی و نه جزو وظایف شورای نگهبان است؛ یا شورای نگهبان پژوهشگاه تأسیس کرده است که به‌نظر می‌رسد ضروری نباشد. علی مطهری گفت: مجمع تشخیص مصلحت نظام نیز نهاد اجرایی نیست و نیازی به تخصیص بودجه چندانی ندارد و باید سهمش از لایحه سال آینده کم شود. نایب‌رئیس مجلس دهم با اشاره به ضرورت افزایش شفافیت در نظام تخصیص بودجه سال آینده، تصریح کرد: عملکرد اقتصادی نهادهایی مثل ستاد اجرایی فرمان امام، بنیاد مستضعفان، آستان قدس و اوقاف نیز باید شفاف و بودجه آنها در لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ آورده شود. اینکه این نهادها خارج از بودجه سالانه کشور هستند درست به‌نظر نمی‌رسد. مطهری همچنین برمعین شدن سهم این نهاد‌ها از نظام پرداخت مالیات اشاره کرد و افزود: پرداخت مالیات این نهاد‌ها باید در لایحه بودجه مشخص شود، چراکه این نهاد‌ها با درآمدهایی که دارند عملاً برای خود دولتی شده‌اند که کنار دولت قانونی قرار گرفته‌اند و باید سهم مشخصی از پرداخت مالیات داشته باشند.

وی با اشاره به ضرورت تک‌نرخ‌ی شدن ارز به شکل تدریجی، اظهار کرد: درست است که پیگیری این سیاست موجب تورم خواهد شد ولی اقدامی به صلاح کشور است و موجب از بین‌رفتن رانت‌ها می‌شود. دولت می‌تواند با تقویت واردات کالا در استان‌های مرزی و اعطای مجوز به کسانی‌که امکان مالی و امکان واردات با ارز آزاد از کشورهای همسایه دارند، این اقدام را پیش ببرد. در چنین حالتی نیاز به تشریفات تخصیص ارز و گشایش ال سی و وجود ندارد و این سیاست به تک‌نرخ شدن تدریجی ارز و تأمین کالاها در کشور کمک می‌کند. نایب‌رئیس مجلس دهم همچنین در توصیه‌ای به قوه مقننه برای تصویب لایحه بودجه سال ۱۴۰۵، بیان کرد: اولویت مجلس در تصویب لایحه بودجه توجه به پروژه‌های ملی اولویت‌دار و اقتصادی باشد، زیرا اگر چند پروژه ملی در کشور تمام شوند و به نتیجه برسند فایده بیشتری از شروع پروژه‌های کوچک و محلی دارد. اگر طرح‌های ملی مثل پروژه راه‌آهن رشت – آستارا به بهره‌برداری برسد بهتر از این است که ده‌ها طرح در کشور آغاز شود و ناقص بماند. مطهری همچنین از نمایندگان خواست: از افزودن درآمد‌های غیرواقعی یا احتمالی به بودجه و تحمیل هزینه‌های غیرضروری بپرهیزند. وی به ضرورت رسیدگی بیشتر دولت به افشار کم‌درآمد اشاره کرد و گفت: دولت باید به افشار کم‌درآمد بیش از آنچه اکنون رسیدگی می‌کند توجه داشته باشد و با تقویت طرح‌هایی همچون کالابریک، حداقل نیاز آنان به کالاهای اساسی را تأمین کند.

استفاده از فرصت

علی مطهری در بخش سیاست خارجی نیز با بیان اینکه دولت باید روابط با عربستان را تقویت کند، یادآور شد: عربستان کشوری است که در منطقه و در جهان اسلام مهم و تاثیرگذار است و باید روابطی که از دولت پیشین از سرگرفته شد و امروز نیز ادامه دارد، گسترش بیشتری یابد. این چهره سیاسی با اشاره به اهمیت تقویت روابط ایران با اروپا، اظهار کرد: امروز با توجه به شکافی که در روابط اروپا و آمریکا وجود دارد، می‌توان به تقویت روابط با اروپا توجه کرد. اروپا می‌خواهد استقلال خود را در برابر آمریکا حفظ کند و این فرصت خوبی است تا روابط با اروپا را متناسب با رفتارشان بهبود بخشیم. این امر البته مستلزم آن است که واقعاً خالتی در جنگ الکرین نداشته باشند و به روسیه کمک نکنیم. عامل اصلی خراب شدن رابطه ما با اروپا این است که تصور می‌کنند ما به شدت در کنار روسیه هستیم؛ باید این تصور را از ذهن آنان بزدااییم. نایب رئیس مجلس دهم تأکید کرد: اگر بتوانیم روابط با دولت لبنان را بهبود دهیم و با سوریه نیز روابطی برقرار کنیم، هم به نفع سه کشور و هم به نفع محور مقاومت خواهد شد. مطهری همچنین با اشاره به اقدامات دولت در امور فرهنگی، یادآور شد: دولت باید از حالت خشنی و سکون عملی در امور فرهنگی فاصله بگیرد. امروز دولت کاری به تحولات فرهنگی و اجتماعی ندارد و نظارت بر این بخش را رها کرده و معتقد است این، کار دولت نیست. ولی باید از این حالت خارج شود. وی با بیان اینکه دولت در زمینه مسائل اجتماعی و فرهنگی وظیفه دارد، تصریح کرد: دولت نمی‌تواند نسبت به ناهنجاری‌های فرهنگی بی‌تفاوت باشد. بعد از اینکه دولت اجرای طرح عفاف و حجاب را نپذیرفت که البته حق داشت چون برخی مواد آن برای قوه قضائیه و نیروی انتظامی مشکل ایجاد می‌کرد، موضوع به شکلی مطرح شد که گویی دولت نسبت به مسأله حجاب بی‌تفاوت خواهد بود. در نتیجه پوشش‌های نامناسب رواج پیدا کرد. نماینده پیشین مجلس گفت: اما دولت در مسائل فرهنگی مسئول است و نباید از مسئولیت خود در این بخش شانه خالی کند بلکه باید مسئولیت نظارتی خود را ایفا کند. این استدلال که افراد باید قانع شوند، استدلال درستی نیست. کسانی‌که پوشش اسلامی را رعایت نمی‌کنند فلسفه حجاب را بهتر از هرکسی می‌دانند ولی می‌خواهند به خواسته دلش عمل کنند، مثل پزشکی که یکساعت درباره مضرات سیگار بحث می‌کند و بعد سیگاری روشن می‌کند و می‌گوید: «دوست دارم و خوشم می‌آید.»